

آموزش پیش دبستانی

ساختار آموزشی

از آنجائیکه نقشی برنامه‌های آموزشی مراحل آغازین کودکی در آماده سازی کودکان جهت مراجعه با مسائل و مشکلات آتی بسیار مهم است. از این روی در کشور مالزی دو مؤسسه به فعالیت در این زمینه مبادرت می نماید که از آن جمله می توان به مراکز مهد کودک و مراکز آمادگی اشاره نمود، مهد کودک به محلی اطلاق میگردد که از تعداد چهار کودک یا بیشتر در مقابل دریافت مزد در آن محل مراقبت می گردد. گفتنی است که این مراکز کودکان زیر چهار سال را نیز می پذیرند. خود این مراکز، به دو دسته مراکز خانگی و مراکز غیر خانگی تقسیم می شوند. مراکز خانگی به پذیرش کمتر از ۱۰ کودک و مراکز غیر خانگی نیز به پذیرش بیش از ۱۰ کودک مبادرت می نمایند. این مراکز به صورت نیمه وقت یا تمام وقت به مراقبت از کودکان می پردازند. آموزش پیش دبستانی دوره آمادگی دوره غیر رسمی و اختیاری ویژه کودکان رده سنی چهار سال تا پنج سال است. طول مدت آن یک تا دو سال است. مراکز فوق که عمدتاً به صورت خصوصی اداره میگردند از تراکم بیشتری در مراکز شهری برخوردار می باشند. شهریه مراکز مذکور متفاوت بوده و اغلب با محاسبه هزینه ثابت و براساس نرخ تقاضا تعیین می گردد. کلاس‌های آمادگی ارائه شده توسط وزارت آموزش (MOE) و سازمان‌های دولتی نیز کودکان اقشار کم درآمد مراکز شهری و روستایی را از آموزش پیش دبستانی به صورت رایگان با حداقل شهریه برخوردار می سازد. اولویت پذیرش در این کلاس‌ها با افرادی است که از توان پرداخت شهریه مراکز پیش دبستانی خصوصی برخوردار نمی باشند. ماده قوانین مربوط به مراکز پیش دبستانی در قانون آموزشی مصوب سال ۱۹۹۶ وضع گردیده و برنامه‌های پیش دبستانی توسط تعدادی از وزارت خانه‌ها و سازمان‌ها و بخش خصوصی تدوین می گردد. دولت مالزی نیز تلاش نموده است با فراهم سازی امکانات و خدمات مورد نیاز از جمله امکانات آموزشی و بهداشتی و تغذیه مناسب، زمینه جذب و مشارکت کودکان در مراکز پیش دبستانی را فراهم نماید. آموزگاران مقطع پیش دبستانی تحت نظارت سازمان‌ها و مؤسسات ویژه تعلیم یافته و با روش‌ها و رویکردهای گوناگون به آموزش کودکان پیش دبستانی مبادرت می‌ورزند. دولت نیز به کمک سازمان‌های مربوطه به بر طرف سازی نیاز مراکز پیش دبستانی به آموزگاران تعلیم دیده، مطالب آموزشی و منابع مالی مبادرت می نماید.

ساختار آموزش پیش دبستانی

تعداد معلمان زن	تعداد کل معلمان	تعداد دختران ثبت نامی	تعداد کل ثبت نامی	تعداد مدارس	سال تحصیلی
-	۱۰۷۷۳	۱۶۱۷۰۴	۳۲۸۸۱۳	۶۰۳۳	۱۹۹۰

۱۹۹۱	۶۵۰۲	۳۷۱۷۹۶	۱۸۳۳۳۲	۱۰۹۱۵	-
۱۹۹۲	۶۳۸۴	۳۴۵۰۶۳	۱۶۹۴۳۰	۱۵۱۳۲	۱۵۰۴۰
۱۹۹۳	۶۲۹۳	۵۷۱۸۸۳	۲۸۴۰۲۰	۱۴۸۲۰	۱۴۷۲۲
۱۹۹۴	۸۶۸۳	۴۳۱۱۳۲	۲۰۰۴۷۶	۱۵۱۸۸	۱۵۱۳۲
۱۹۹۵	۹۶۷۶	۴۹۳۳۶۴	۲۴۷۰۶۰	۱۳۵۲۰	۱۳۵۱۷
۱۹۹۷	۶۳۵۲	۳۵۷۶۱۵	۱۷۵۳۸۵	۱۱۳۴۱	۱۰۸۸۲

برنامه های آموزشی

برنامه های آموزشی مقطع آموزش پیش دبستانی بر فعالیتهای کلاسی، فعالیتهای گروهی، فعالیتهای آزاد تفریحی مشتمل می گردد. طول دوره مقطع پیش دبستانی ۲ ساله بوده و مطابق با قانون مصوب سال ۱۹۹۶، به عنوان بخشی مستقیم آموزش ملی مطرح می باشد. تغییر کودکانها از برنامه های آموزشی ارائه شده که توسط وزارت آموزش و پرورش تبعیت نموده توسط بخش دولتی و خصوصی و تأمین اعتبار می گردند. کودکانها و مراکز پیش دبستانی مالزی خود عهده دار تأمین سال ۱۹۹۶ قسمت اعظم قانون مصوب کودکانها آژانسهای دولتی (۸۲٪ تمام مراکز، ۶۶٪ کل افراد ثبت نامی) و بخش خصوصی تأمین اعتبار می گردند. بالغ بر ۷۰٪ از کودکان مقطع پیش دبستانی در مدارس ابتدای حضور می یابند. ارزیابی استعداد و قابلیت کودکانی که، بخشی از برنامه مراکز پیش دبستانی است، غیر رسمی می باشد اما با این حال پیشرفت و رشد علمی کودکان در پرونده های آموزشی ثبت شده و در زمره سابقه آموزشی وی محسوب می گردد.

1- فعالیتهای کلاسی = ۹۰ دقیقه در داخل و خارج کلاس

2- فعالیتهای گروهی = ۶۰ دقیقه

3- فعالیتهای آزاد = 30 دقیقه

4- استراحت و غذا = ۳۰ دقیقه

اهداف آموزشی

از جمله مهم ترین اهداف مهدهای کودک و مراکز پیش دبستانی میتوان به موارد زیر اشاره نمود:

1- کمک به والدین شاغل در جهت مراقبت بهینه از کودکان آنان

- 2- ارتقاء سطح استاندارد زندگی خانواده
- 3- فراهم سازی زمینه و شرایط لازم برای آن دسته از افرادی که به کودکان و فعالیت در مراکز مراقبتی کودکان علاقمند می باشند.
- 4- ارتقاء رشد دادن حب و علاقه شهروندان مالزیایی به کشور
- 5- معرفی زبان انگلیسی به عنوان زبان دوم آموزش
- 6- بهره گیری همگانی از زبان ملی
- 7- عمل به ارزشهای مقدس
- 8- رشد بدنی
- 9- آموزش علوم اخلاقی
- 10- ترویج مطالعات اسلامی
- 11- ارتقاء رشد عاطفی - اجتماعی شهروندان مالزیایی
- 12- ارتقاء رشد شناختی شهروندان مالزیایی
- 13- رشد اعتماد به نفس شهروندان مالزیایی

هدف اصلی مراکز آموزش پیش دبستانی در مالزی فراهم سازی زمینه و پایه‌ای محکم برای آموزش رسمی است. تمامی مراکز پیش دبستانی متعهد به اجرای برنامه‌های درسی تعیین شده توسط وزارت آموزش می باشند. موضوعات درسی مراکز آموزش پیش دبستانی که در راستای آموزش ملی است، کودکان را قادر می سازد تا مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی اولیه و سایر مهارت‌های مثبت جهت آمادگی برای حضور در مدارس ابتدائی را فرا گیرند. به طور کلی می توان گفت که آموزش پیش دبستانی در کشور مالزی به منظور تقویت و توسعه مهارت‌های اجتماعی، مهارت‌های عقلانی، مهارت‌های فیزیکی، مهارت‌های معنوی، مهارت‌ها و ارزش‌های زیبا شناختی (خلاقیت و ابتکار) طراحی گردیده است. برای هر یک از مهارت‌های فوق، اهداف مشخصی مد نظر می باشد عناصر مهارت اجتماعی بر ارتباط متقابل کودکان با محیط اطراف و مردم، رشد خودآگاهی مثبت، انضباط، مسئولیت‌های اجتماعی و برخورداری

از دید مثبت نسبت به آموزش تأکید دارد. عناصر مهارت های عقلانی نیز بر درک محیط فیزیکی، مفاهیم، فضا، اعداد، الفبا، مقدمات نوشتن، خواندن و تواناییهای زبانی تأکید دارد. عناصر مهارت های معنوی زیبا شناسی کودکان بر تلقین صفات نیک و اعتقاد به پروردگار و مهارت های زیبا شناختی نیز به تقویت حسی از طریق آموزش کاردستی، طراحی، موسیقی و حرکات، موزون تأکید دارد.

اصول آموزشی

از جمله مهم ترین اصول مراکز آموزش پیش دبستانی، که سازمانها و وزارت خانه های گوناگون درصد می باشند تا در پرتو همکاری ها و تشریک مساعی خود بدان دست یابند می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

(الف) ارتقاء بهبود ساز و کارهای ارزشیابی تحصیلی

(ب) طراحی و انتشار " راهنماهای تحصیلی ویژه آموزگاران و کمک مربیان در خصوص چگونگی فراهم سازی تجربیات گوناگون برای کودکان

(ج) طراحی، تدوین و برنامه ریزی مناسب تبلیغاتی در جهت افزایش نرخ ثبت نامی کودکان در مهدهای کودک

(د) کسب اطمینان از روند نظارتی صحیح برنامه های آموزشی همزمان با تأسیس مراکز پیش دبستانی

(ر) افزایش روند همکاری و هماهنگی میان سازمانی بین نهادهای دست اندرکار حوزه آموزش کودکان

(ز) همگامی و هماهنگی با پیشرفت و تحولات فن آوری اطلاعاتی و فرآیند توسعه جهانی در حوزه آموزش کودکان

(س) تحت پوشش قرار دادن حداقل ۸۰ درصد کودکان رده های سنی ۴-۵ سال تا سال ۲۰۰۳

(ش) ارتقاء کیفیت راندمان آموزش پیش دبستانی همگام با اجرای خط مشی های آموزش

(ص) افزایش نرخ معلمین و مربیان مقطع آموزش پیش دبستانی از ۱۲۴۰ نفر به ۱۷۳۴۰ نفر طی سال ۲۰۰۳

دستاوردهای آموزشی

روند رو به رشد مشارکت کودکان و شمار مراکز مراقبتی خردسالان نشان می‌دهد که طی سال‌های ۱۹۹۸-۱۹۹۰ در مؤسسات مختلف و متعدد عمومی از کودکان ثبت نام به عمل آمده است. سطح بالای مشارکت در مراکز مراقبتی کودکان طی سال‌های ۱۹۹۸-۱۹۹۰ همچنین بیانگر افزایش آگاهی والدین نسبت به اهمیت ترقی و تعالی کودکان خود در سنین خردسالی است. به همان نسبت که والدین از وضعیت مالی و رفاهی مطلوبتری برخوردار می‌گردند، نیاز به تجهیز کودکانشان به مهارت‌های مختلف جهت مقابله با زندگی در آینده نیز افزایش می‌یابد.

نهادهای مرکزی

با وجود اجباری نبودن آموزش پیش دبستانی در مالزی، اکثر کودکان مالزیایی، به آغاز دوره آموزشی خود از دوره پیش دبستانی (۴ تا ۵ سالگی) در کودکانستانهای خصوصی یا دولتی مبادرت می‌نمایند. وزارت آموزش مالزی نهاد دولتی است که به ارائه، دستورالعمل‌های لازم و برنامه‌های درسی مؤسسات آموزشی پیش دبستانی مبادرت می‌نماید. علاوه بر این مراکز پیش دبستانی بین‌المللی خصوصی نیز فعالیت دارند که تحت نظارت وزارت آموزش و پرورش مالزی به ثبت نام انحصاری از کودکان خارجی مبادرت می‌نمایند.

آمار تحصیلی

نرخ مهدهای کودک طی سال‌های ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۸

سال تحصیلی	تعداد مراکز ثبت شده	نرخ ثبت نامی کودکان زیر ۴ سال
1990	47	1880
1991	62	2480
1992	176	7040
1993	177	3080
1994	142	5680
1995	156	6240
1996	152	6080
1997	266	10640
1998	366	12749

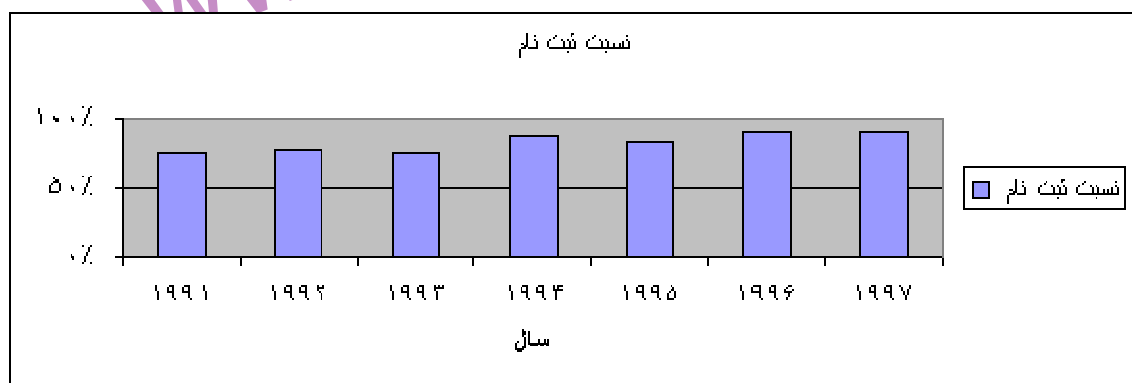
منبع: ■ بخش قانون و وکالت، وزارت توسعه و پیشرفت مناطق روستایی

بیشترین تعداد مراکز پیش دبستانی از محل بخش توسعه جامعه وزارت اتحاد ملی و توسعه اجتماعی (۶۱/۸ درصد) و (3/10 MOE درصد) و ۱۸/۴ درصد از محل تامین اعتبارات است. بخش خصوصی تامین اعتبار می گردند .

سهم تصمیم گیری مراکز مختلف بر مراکز پیش دبستانی طی سال 1995

جمع کل	بخش خصوصی	بخش اتحاد ملی	توسعه اجتماعی KEMAS	MOE
100%	4/18%	5/9%	8/61%	3/10%

نرخ ثبت نام ناخالص مراکز پیش دبستانی طی سالهای ۱۹۹۱ تا ۱۹۹۷

منبع: سیستم اطلاع رسانی مدیریت آموزشی (وزارت آموزش و پرورش)

نمودار فوق نمایشگر تصویری جامعی از نرخ مشارکت کودکان در برنامه‌های مدارس پیش دبستانی از سال ۱۹۹۱ تا سال ۱۹۹۷ می‌باشد. داده‌های موجود در این نمودار از سوی مراکز دولتی ارائه شده است. روند فزاینده مشارکت در برنامه‌های مدارس پیش دبستانی طی سالهای (۱۹۹۱ تا ۱۹۹۷) به شرح ذیل قابل تبیین است:

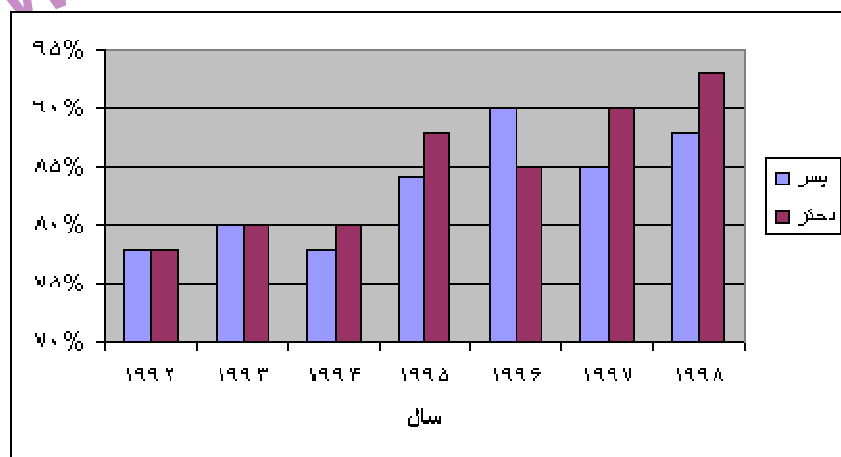
از سال ۱۹۹۱ تا سال ۱۹۹۴، داده‌های جمع آوری شده از سازمان‌های گوناگون مجری چنین برنامه‌هایی، بی‌ثبات بوده است. این در حالی است که به کارگیری سیستم مؤثرتر جهت جمع‌آوری (داده‌ها) به دستیابی به داده‌های با ثبات‌تری منجر گردیده است که از سال ۱۹۹۵ شاهد آن هستیم. در سال ۱۹۹۵، افزایش مستمر نرخ ثبت نام ناخالص کاملاً مشهود می‌باشد، نکته قابل ذکر آن که نرخ ثبت نام مدارس پیش دبستانی که در نمودار فوق لحاظ گردیده، منحصرأً مختص به مراکز پیش

دبستانی دولتی و عمومی و نه خصوصی می باشد. ارقام مذکور حکایت از آن دارد که از سال ۱۹۹۱، در جهت دستیابی به اهداف آموزشی همگانی کلیه کودکان، شاهد افزایش چشمگیر نرخ ثبت نام کودکان در مدارس پیش دبستانی بوده ایم. دولت مالزی امیدوار است که با دستیابی چنین روند فزاینده ای که در نرخ ثبت نام ناخالص بوجود آمده است، ظرف سال های آتی نرخ ثبت نام ۱۰۰ درصدی دست یابد.

از جمله مسائل و موضوعاتی که مورد توجه خاص سازمان یونسکو قرار گرفته است می توان به لزوم برخورداری کلیه اشخاص از آموزش همگانی صرف نظر از جنسیت و قومیت آنان اشاره نمود. در کشور مالزی نیز نوع جنسیت جهت ورود به هر نوع برنامه های مختلف توسعه آموزشی از جمله آموزش در طی مراحل آغازین زندگی محدودیتزا نمی باشد. آمار نشان می دهد که از سال ۱۹۹۱ تا سال ۱۹۹۷، نرخ حضور دختران در مراکز پیش دبستانی افزایش یافته و در چنین برنامه هایی هیچ گونه تبعیض جنسی وجود نداشته در دیگر مراحل و مقاطع آموزشی نیز چنین وضعیتی مشهود و مورد تأیید و توجه وزارت آموزش و پرورش بوده است. طبق آمار مذکور نرخ ورودی دختران به مراکز پیش دبستانی اندکی از پسران بیشتر بوده که بسیار ناچیز می باشد. در حال حاضر هیچ گونه داده دقیق و مطلق وجود ندارد که بتوان بر اساس آن نرخ ورودی های جدید پایه اول ابتدایی برخوردار از اشکال مختلف برنامه های سازمان یافته پیش دبستانی آموزشی را محاسبه و تعیین نمود. این در حالی است که از جمله ضرورت های ارزیابی آموزش همگانی طی سال ۲۰۰۰ دسترسی به داده های دقیق در این رابطه بوده است. نرخ ورودی های کلاس اول برخوردار از آموزش پیش دبستانی از طریق بررسی نرخ تعداد کودکان ثبت نامی مراکز پیش دبستانی بین رده سنی چهار تا پنج سال بین سالهای ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۸ بدست آمده است. به این ترتیب غیر عادی نمی باشد. که برخی اوقات تحلیل ورودی های جدید کلاس اول با شکلی از آموزش پیش دبستانی در سطح ایالتی بیش از صدر صد از ورودی های جدید کلاس اول را نشان می دهد. این وضعیت می تواند هم چنین به دلیل حرکت مهاجرتی خانواده ها از یک منطقه به منطقه دیگر باشد

در نمودار ذیل، درصد بالایی از ورودی های جدید مدارس ابتدایی که به نوعی در برنامه های کلاسیک آموزشی پیش دبستانی طی یک سال (یا یک دوره) نمایش داده شده است درصد ورودی های جدید با تجربه آموزش پیش دبستانی بین سالهای ۱۹۹۲ تا ۱۹۹۸ بالغ بر 80 درصد به بالا بوده است. در سزشماری ملی سال ۱۹۹۷ که در خصوص نرخ ورودی مدارس ابتدایی که از آموزش پیش دبستانی نیز بهره مند گردیده اند، مشخص گردید که درصد بالایی (۸۷/۷ درصد) از دانش آموزان، شکلی از آموزش پیش دبستانی را گذرانده اند. طبق بررسی های به عمل آمده مشخص گردید که تفاوت فاحشی میان ورودی های جدید دختر و پسر کلاس اول وجود نداشته است که این مطلب به خوبی در جدول ذیل مشهود می باشد.

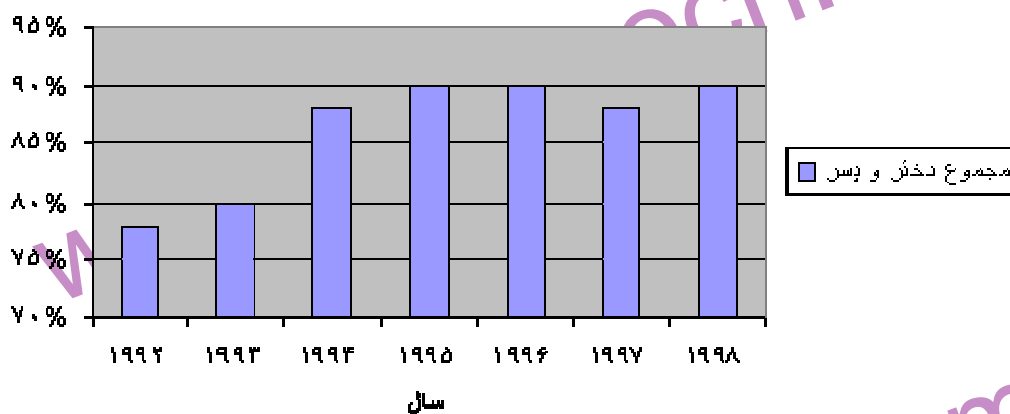
نرخ ورودی‌های مدارس ابتدایی برخوردار از تجربه‌پیش دبستانی (طی سال های ۱۹۹۸-
1992)

منبع: سیستم اطلاع رسانی و مدیریت آموزشی وزارت آموزش (MOE)

نرخ ورودی‌های مدارس ابتدایی برخوردار از تجربه‌پیش دبستانی طی سال های ۱۹۹۸-۱۹۹۲

مجموع نختر و بسر

منبع: سیستم اطلاعاتی مدیریت آموزشی وزارت آموزش (MOE)

درصد بالای ورودی‌های کلاس اول که به نوعی از فعالیت‌های آموزشی پیش دبستانی برخوردار بوده اند. نشان دهنده این حقیقت است که اولیاء به صورت فزاینده‌ای از اهمیت آموزش طی سالهای آغازین شکل

گیری کودکانشان آگاه می باشند. فعالیت و حضور کودکان در مدارس پیش دبستانی شروع مثبتی جهت پیشرفت آتی تحقیقاتی که از سوی وزارت آموزش با همکاری یونیسیف طی سال ۱۹۹۷ به عمل آمد، نشان می دهد که آن دسته از دانش آموزان مدارس ابتدایی که قبلا به تجربه آموزش پیش دبستانی مبادرت نمده اند، از عملکرد بهتری نسبت به همکلاسیهای بی بهره از بین آموزش هایی برخوردار بوده اند .

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com

www.kandoocn.com